

Anvisning om krav och provtagning i samband med övervakningsundersökningen av SARS-CoV-2 (coronavirus) hos mink, andra mårddjur och finnsjubb

Bästa producent

Ni är införd i Livsmedelsverkets register över djurhållare och djurhållningsplatser som djurhållare av minkar, andra mårddjur och/eller finnsjubbar eller som kontaktperson för djurhållningsplatsen.

Denna anvisning innehåller åtgärder för uppföljning av corona bland pälsdjur fr.o.m. 1.4.2023. Anvisningens innehåll i korthet:

1. Producenten ska utan dröjsmål anmäla ändringar i sin verksamhet till djurhållarregistret.
2. Regelbunden avsändning av döda djur för provtagning upphör 31.3.2023.
3. Under pälsningstiden genomförs en separat coronaprovtagning.
4. Producentens förbindelse upphör att gälla 31.3.2023.
5. På pälsdjursfarmen ska sjukdomsskyddsåtgärder vidtas.
6. Rekommendationen om coronatestning för anställda på pälsfarmar ändras fr.o.m. 1.4.2023.
7. Producenten ska underrätta kommunalveterinären eller regionförvaltningsverket om coronasmitta konstateras hos personer som vårdar djur.
8. Producenten ska föra ändamålsenlig bokföring över dödlighet.
9. Producenten ska underrätta kommunalveterinären eller regionförvaltningsverket om avvikande dödlighet på gården eller symptom som tyder på coronasmitta hos djur.
10. Om djuren på gården misstänks vara smittade av corona, tar kommunalveterinären prover på gårdens djur.
11. Om kommunalveterinären eller regionförvaltningsverket bedömer att den avvikande dödligheten eller symptomen inte orsakar misstanke om corona, ska producenten ändå skicka döda djur för undersökning till Livsmedelsverket med tanke på coronaviruset. Livsmedelsverket betalar för försändelsen och coronatestningen.
12. Producenten betalar utredningen av sjukdom och dödsorsak.
13. Prover i anslutning till handel med avelsdjur undersöks vid Livsmedelsverket, men producenten ansvarar för kostnaderna.
14. Om coronasmitta konstateras hos gårdens djur, utfärdar regionförvaltningsverket begränsningar för gården och kommunalveterinären tar prover därifrån tills smittan inte längre konstateras.

Närmare anvisningar om ovanstående finns på följande sidor.

Djurhållarregistret

Om ni inte längre har djur som omfattas av coronauppföljningen ska ni anmäla detta både till kommunens landsbygdsnäringsmyndighet och till regionförvaltningsverkets läsveterinär. Ändringar i djurhållningen ska alltid anmälas till djurhållarregistret.

RUOKAVIRASTO

Livsmedelsverket Finlands påsmätet <https://epr.ruokavirasto.fi> eller via kommunens landsbygdsmyndighet.

Övervakningsundersökningen av coronaviruset hos pälsdjur ändras fr.o.m.

1.4.2023, eftersom giltighetstiden för Europeiska unionens kommissionsbeslut 2021/788 och dess ändring 2022/460 upphör 31.3.2023. Därefter fattas beslut om uppföljningen av coronaviruset nationellt. Den nationella övervakningen grundar sig på ett utlåtande av Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet (EFSA) och Europeiska centrumet för förebyggande och kontroll av sjukdomar (ECDC) som publicerades 27.2.2023 <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/7822>. **Den nationella övervakningsundersökningen inleds 1.4.2023 och fortsätter tills vidare.**

Om ni har frågor om övervakningsundersökningen ska ni kontakta regionförvaltningsverkets länsveterinär för den kommun där djurhållningsplatsen är belägen. Kontaktuppgifterna finns i punkten för Ytterligare information i slutet av denna anvisning.

ÖVERVAKNING AV CORONAVIRUSET

Den regelbundna coronaundersökningen av döda djur avslutas 31.3.2023. Därefter behöver döda minkar, andra mårddjur och mårddhundar inte regelbundet skickas som prov till Livsmedelsverket. Under pälsningstiden genomförs dock en separat coronavirusprovtagning.

Med stöd av 23 § i lagen om djursjukdomar (76/2021) beordrar Livsmedelsverket att djurhållningsplatser där det finns minkar, andra mårddjur eller mårddhundar samt skinncentralerna att ta och skicka prover för övervakningsundersökning. Anvisningarna skickas till er före pälsningstiden. **Övervakningsundersökningen av coronaviruset gäller inte rävar.**

Coronauppföljningen omfattar också djur som skickats till Livsmedelsverket av andra orsaker än misstanke om corona. Mer information om detta finns i avsnittet CORONAUPPFÖLJNING PÅ GRUND AV AVVIKANDE DÖDLIGHET ELLER SYMPTOM HOS DJUR.

PRODUCENTENS FÖRBINDELSE

Blanketten Pälsdjursproducentens åtagande och anmälan om antalet avelsdjur är inte längre i kraft fr.o.m. 1.4.2023. **Från och med början av april krävs inga förbindelser från någon djurhållningsplats.**

SKYDD AV PÄLSDJUR VID CORONASMITTA

Enligt **djurhälsoförordningen** (Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/429) ska **aktören genomföra ett sjukdomsskydd** (biosäkerhetsåtgärder). Syftet med åtgärderna är att förhindra att coronaviruset smittar mellan människor och djur på pälsfarmen. Genom åtgärderna kan pälsdjur skyddas även mot andra smittsamma sjukdomar.

Livsmedelsverkets anvisningar om sjukdomsskyddsåtgärder på djurhållningsplatser där minkar, andra mårddjur eller mårddhundar hålls:

- Arbetstagarna besöker inte gården om de har coronavirussmitta, symptom som passar in på coronavirussmitta eller misstänks vara exponerade för coronaviruset.

RUOKAVIRASTO

Livsmedelsverket

Arbetsstagnin

Arbetsstagnin byter om till gårdens skyddskläder, skodon och handskar när de kommer till gården.

- I skugghusen och djurhallarna används mun- och nässkydd eller andningskydd.
- Händerna tvättas och desinficeras före arbetet och med behövliga mellanrum.
- Gården sköter bekämpningen av skadedjur (också vildkatter).
- Endast nödvändiga utomstående personer besöker gården och dessa personer använder gårdsspecifika skyddskläder, skodon och handskar. Om personerna inte har egna skyddskläder erbjuder gården dem sådana.

Anvisningarna är inte juridiskt bindande, utan man kan avvika från dem av grundad anledning.

Genomförandet av sjukdomsskyddet övervakas i samband med inspektioner på pälsfarmer eller om man besöker djurhållningsplatsen för att ta prover vid misstanke om coronasmitta.

CORONAPROVTAGNING AV ARBETSTAGARE

Institutet för hälsa och välfärd och Livsmedelsverket har gett en anvisning om coronavirustestning av arbetstagare på pälsfarmer. Anvisningen finns på Livsmedelsverkets webbplats <https://www.ruokavirasto.fi/sv/djur/djurhalsa-och-sjukdomar/djur-sjukdomar/palsdjur/sars-cov-2-hos-palsdjur/> (THL: Anvisning för coronavirustestning hos pälsfarmsarbetare).

Enligt anvisningen rekommenderas coronavirustestning av en arbetstagare på en pälsfarm om han eller hon har symptom som tyder på coronavirussmitta eller om en annan arbetstagare på farmen har konstaterats ha coronavirussmitta. Dessutom rekommenderas testning om coronavirussmitta konstateras hos djur på farmen eller hos en person som bor i samma hushåll som arbetstagaren.

Som testmetod rekommenderas i första hand PCR- eller antigenester som utförts inom hälso- och sjukvården. Hemmatester kan användas om man inte kan testa sig inom hälso- och sjukvården. Känsligheten hos hemmatester för symptomfria personer är inte god, så det rekommenderas att ett hemmatest görs minst två gånger i följd (till exempel 48 h och 24 h innan det planerade arbetet inleds).

I EFSA:s och ECDC:s utlåtande rekommenderas att pälsdjursfarmens anställda regelbundet testas för coronavirus, till exempel en gång i veckan. I Finland förutsätter myndigheterna inte regelbundna tester av pälsdjursfarmens arbetstagare, men den aktör som ansvarar för pälsdjursfarmen kan ordna regelbundna tester för de anställda på farmen med hjälp av hemmatester eller företagshälsovård.

MEDDELANDE OM MISSTANKE OM CORONA

Om producenten misstänker coronasmitta hos sina djur, ska producenten enligt 19 § i lagen om djursjukdomar genast anmäla detta till kommunalveterinären eller regionförvaltningsverket.

Kommunalveterinären eller regionförvaltningsverket ska underrättas om alla avvikande dödsfall eller symptom. Tjänsteveterinären bedömer om det är fråga om en

RUOKAVIRASTO

Livsmiddelsverket om corona

Om det är fråga om en misstanke om corona tar kommunalveterinären prover av djuren på pälsfarmen för undersökningar.

Man måste särskilt noggrant följa upp eventuella symptom som tyder på coronavirusinfektion hos djur, till exempel lindrigt näsflöde, hosta, andra symptom i luftvägarna eller dålig aptit.

Enligt artikel 102 i djurhälsoförordningen och 26 a § i djurskyddslagen (247/1996) ska producenten föra bok över antalet döda djur.

I bokföringen över dödlighet antecknas djurens dödsdatum och antalet döda djur per djurhållningsplats. Eller om djuret har en identifieringskod, antecknas djurets dödsdatum och identifieringskod i bokföringen över dödlighet. Registreringarna ska göras inom tre dagar. Det lönar sig också att anteckna var djuren som dött finns (till exempel skugghusets nummer, burens nummer). Dessutom lönar det sig att märka ut de döda djurens burar. Detta underlättar observationen av dödlighet i skugghuset.

Om en person som arbetar på en pälsfarm har konstaterats ha coronasmitta, ska producenten anmäla detta till kommunalveterinären eller regionförvaltningsverket. Då uppges dock inte den smittades person- eller hälsouppgifter. Tjänsteveterinären bedömer om det är fråga om en misstanke om corona på pälsfarmen. Om det är fråga om en misstanke om corona tar kommunalveterinären prover av djuren på pälsfarmen för undersökningar.

CORONAUPPFÖLJNING PÅ GRUND AV AVVIKANDE DÖDLIGHET ELLER SYMPTOM HOS DJUR

Om djuren har avvikande dödlighet eller symptom och tjänsteveterinären bedömer att det inte är fråga om en misstanke om corona, ska producenten i detta fall ändå skicka döda eller avlivade djur till Livsmedelsverket för undersökning med tanke på coronaviruset. Försändelsen och coronaundersökningen är avgiftsfria. Dessa prover är en del av coronauppföljningen.

Om producenten samtidigt vill låta undersöka djurens sjukdoms- eller dödsorsak, faktureras producenten som normalt för dessa undersökningar.

Anvisningar för att skicka prover för undersökning finns i följande kapitel (PROVTAGNING, FÖRPACKANDE OCH SÄNDANDE AV PROVERNA).

Livsmedelsverkets undersökningsintyg skickas till producenten i ovan nämnda fall. Om coronavirus konstateras i proverna meddelar länsveterinären resultatet och berättar vilka åtgärder som vidtas.

PROVTAGNING, FÖRPACKANDE OCH SÄNDANDE AV PROVERNA

Anvisningarna i detta kapitel gäller fall där producenten skickar minkar, andra mårddjur eller mårddhundar till Livsmedelsverket för undersökning med tanke på coronaviruset.

Provtagning

Till Livsmedelsverket skickas fem självdöda djur eller djur som avlivats på grund av sjukdom. Om antalet döda eller avlivade djur är mindre än fem, skicka alla döda och avlivade djur. Djuren ska vara av den djurart (mink, annat mårddjur, mårddhund) hos

6 (9)Virhe. Viitteen lähde ei löytnyt.

RUOKAVIRASTO

Skicka proverna till Livsmedelsverket som Matkahuolto Expresspaket eller för dem själv till Livsmedelsverket. Skicka eller för proverna till **Livsmedelsverkets verksamhetsställe i Seinäjoki**.

Prover via Matkahuolto ska skickas under början av veckan (måndag – onsdag). Om ni för proverna personligen direkt till Livsmedelsverket, kan de också föras på torsdag eller fredag. Ni kan föra prover till Livsmedelsverkets verksamhetsställe i Seinäjoki också efter tjänstetid.

Matkahuolto expresspaket kan ni skicka från Matkahuolto egna verksamhetsställen eller Matkahuolto ombud (MH-ombud). Matkahuolto avhämtningsställen tar inte emot paket för avsändning. Använd inte paketautomat. Med sökningen av Matkahuolto serviceställen (<https://www.matkahuolto.fi/servicestallen>) kan ni leta fram det närmaste verksamhetsstället: skriv in postanstalt eller postnummer, filtrera sökningen genom att välja "sändning och avhämtning av paket" samt "expresspaket". Livsmedelsverket betalar Matkahuolto sändningskostnader. När ni skickar expresspaket ska Ni uppge Livsmedelsverkets kundnummer 3300143 och meddela att mottagaren betalar försändelsen.

Sändnings- och besöksadresser

Livsmedelsverket Seinäjoki

Ni behöver inte meddela i förväg om att prover skickas eller förs in. Om ni har frågor kring insändandet eller förandet av prover kan ni ringa numret 029 520 4919 (må – fre kl. 8.00 - 16.15).

Ni kan själv föra proverna till Livsmedelsverkets verksamhetsställe i Seinäjoki vardagar kl. 8-16.15. På fredagar kan ni föra prover bara på förmiddagen. Efter tjänstetid kan ni använda ett provkylskåp försett med kodlås (tilläggsinformation under tjänstetid tfn 029 520 4919)

Besöksadress: Keskuskatu 23, 60100 Seinäjoki.

Matkahuolto

Livsmedelsverket Seinäjoki/Turkis
Matkahuolto SEINÄJOKI
(kundnummer 3300143)
Telefonnummer på adresskortet 040 180 1585

Kostnader

När producenten låter göra en utredning av sjukdom eller dödsorsak betalar producenten undersökningen. Livsmedelsverket betalar för att skicka prover via Matkahuolto samt för coronaundersökningen som görs i samband med utredningen av sjukdom eller dödsorsak.

När producenten skickar prover enbart för coronaundersökning betalar Livsmedelsverket för att skicka proverna via Matkahuolto och för coronaundersökningen.

Om producenten inte har skickat prover i de fall som anges i denna anvisning och kommunalveterinären därför är tvungen att besöka gårdens djur för att ta prover, betalar producenten provtagningen. Livsmedelsverket betalar dock för att skicka och undersöka proverna.

RUOKAVIRASTO

CORONAUNDERSÖKNINGAR VID FÖRFLYTTNING AV AVELSDJUR

Myndigheten förutsätter inga coronaundersökningar vid förflyttning av avelsdjur från en pälsfarm till en annan. Om producenten eller köparen ändå vill att djuren undersöks med tanke på coronaviruset innan avelsdjuren flyttas till andra pälsfarmer, ber producenten kommunalveterinären att ta proverna. Den som producerar eller köper djur kan besluta om antalet prover eller andra krav på proverna. Det rekommenderas att man till exempel tar ett svalgprov av 30 djur innan djuren flyttas. Om förflyttningar av avelsdjur planeras och man i samband med dem vill ha en coronaundersökning, ska producenten kontakta kommunalveterinären i god tid på förhand.

Observera att producenten fr.o.m. 1.4.2023 betalar kommunalveterinärens provtagning, sändning och undersökning av prov vid förflyttning av avelsdjur. Livsmedelsverkets undersökningsintyg över de prov som tagits för förflyttning av avelsdjur skickas till producenten.

KONSTATERANDE AV CORONASMITTA OCH ÅTGÄRDER SOM DET ORSAKAT

Om coronasmitta konstateras hos djuren på pälsfarmen på basis av uppföljningsprover, prover vid misstanke om smitta som kommunalveterinären tagit eller andra prover, utfärdar regionförvaltningsverket begränsningar för gården för att förhindra att sjukdomen sprids. Dessutom tar kommunalveterinären regelbundet coronaprover av gårdens djur. Begränsningarna och provtagningen fortsätter så länge som smittan konstateras hos gårdens djur. Livsmedelsverket kan bestämma att djuren på farmen ska avlivas om de konstateras ha en coronavirusvariant som bedöms vara farlig för befolkningen.

YTTERLIGARE INFORMATION

Ni kan begära ytterligare information av **länsveterinären vid regionförvaltningsverket för den kommun där djurhållningsplatsen är belägen.**

Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finland: Länsveterinär Anna-Maria Moisander-Jylhä, tfn 0295 018 834, anna-maria.moisander-jylha@avi.fi

Regionförvaltningsverket i Norra Finland: Länsveterinär Anitta Massinen, tfn 0295 017 586, anitta.massinen@avi.fi

Regionförvaltningsverket i Östra Finland: Länsveterinär Anni Pehkonen, tfn 0295 016 814, anni.pehkonen@avi.fi

Regionförvaltningsverket i Sydvästra Finland: Länsveterinärerna Sanna-Maaria Virtanen, Jani Soini eller Heli Haukioja, tfn 0295 016 000 (växel)

Regionförvaltningsverket i Södra Finland: Länsveterinär Tiina Juselius, tfn 0295 016190

8 (8)Virhe. Viitteen lähdettä ei löytynyt.

RUOKAVIRASTO
Liikenne- ja viestintäministeriön elintarvikkeiden turvallisuusvirasto
Special Expert

Riikka Lahdenperä